

LEND ART U VOJVODINI

UVOD

Projekat Lend art je formulisan kao umetnička praksa sa posebnim osvrtom na produkciju nastalu na tlu Vojvodine. Istraživanje se odvijalo po kriterijumu lokacije i umetnika koji su vezani za prostor Vojvodine i bave se ili su se bavili ovom umetničkom formom. Takođe, oblici delovanja, utvrđivanje različitih praksi rada, od ideje do dokumentacije, bili su predmet istraživanja kroz prevashodno edukativni kontekst sa praktičnom realizacijom u vidu individualnih kreativno umetničkih projekata. Na samom početku projekta „Lendart u Vojvodini“ uputili smo otvoren poziv umetnicima, galerijama i muzejima da prilože radove koji se tiču Umetnosti zemlje. Pored otvorenog poziva direktni poziv uputili smo i određenim muzejima, galerijama, udruženjima i umetnicima. Kontaktirali smo i istoričare umetnosti koji su se bavili ovom temom vezanom za prostor Vojvodine. Otvorena komunikacija kako sa istoričarima umetnosti, umetnicima, galerijama i muzejima dala nam je uvid u brojne činjenice koje se tiču trenutnog stanja Lend art umetnosti u Vojvodini.

Priklupnjeni materijal ukazao je na preklapanje prostora umetnosti zemlje i konceptualne umetnosti kao i na brojne nedoumice u vezi sa pitanjem šta zapravo spada u umetnost zemlje (Lend art). Kao referentne zbirke koristili smo izvore iz fonda Muzeja savremene umetnosti Vojvodine a kustosi koji su nam pomogli u konsultacijama su Vladimir Mitrović, Nebojša Milenković, dr Sanja Kojić Mladenov, Verica Nemet kao i Centar za likovnu i primenjenu umetnost „Terra“. Konsultovali smo i internet izvore kao što su Virtuelni muzej avangarde, Kolekcija Marinko Sudac, Muzej Macura i niz drugih izvora. Projektom je obuhvaćeno predavanje umetnika Božidara Mandića, koji je obuhvatio domaću scenu umetnosti zemlje, naglašenu kroz konceptualnu scenu grupe Porodica bistrih potoka, KOD, Boš+Boš, zatim grupu Januar, Februar i Mart. Bazirajući se na autentičnosti ličnog iskustva kao aktera tog vremena, predstavio nam je dešavanje na našoj sceni počevši od šezdesetih godina dvadesetog veka, praksom koja se u to vreme prepiće sa radovima umetnika sa prostora bivše Jugoslavije. Obrađujući ovaj materijal referentni radovi se nalaze u praksi grupe Boš + Boš, (negde zavedeni kao zajednički rad članova grupe a negde kao rad Lasla Kerekeša), Bogdanke Poznanović, lični ili zajednički projekti neoavangardnih grupa i/ili pojedinaca, Jaroslava Supeka.

U okviru projekta sagledani su i radovi mlađih autora koji nastavljaju delovanje kroz projekte realizovane kao lend art. Radovi Dragana Rakića, Milice Mrđe Kuzmanov i grupe Anonimnih umetnika (sa vremenskim odmakom rad potpisuju Dragan Živančević i Miloš Vujanović) prisutni su kroz prezentacije u okviru referentnih izložbi koje pokrivaju taj vremenski period ili dokumentovani u monografijama autora. Vremenski, kraj XX i početak XXI veka uobličavaju i radovi nastali u okviru Vizuelnog studija a potom u okviru Katedre Novi likovni mediji na Akademiji umetnosti u Novom Sadu.

Treći segment čine radovi koji su prikupljeni javnim pozivom umetnicima (preko SULUVa) i oni upućuju na koji način se menja ideja o Lend artu ali i na koji način autori klasifikuju svoje radove.

Poslednji segment projekta čini praksa studenata sa katedre za Nove likovne medije i ostalih studenata sa Akademije umetnosti u Novom Sadu, okupljenih oko ovog projekta. Aktivno učešće uzeli su kroz vizuelizaciju segmenata projekta, znakovnu identifikaciju i aktivno upoznavanje sa prostorom Fruške gore koja je uzeta kao lokacija za ovo istraživanje. Naglašavanje ekoloških problema, devastacije biljnog fonda, erozije tla i uticaji kako klimatskih promena tako i agresivnog uključivanja privatnog kapitala u zaštićeni prostor Nacionalnog parka, postaje dominantni fokus radova. Kako bi studente što bolje upoznali sa teritorijom Fruške gore i njenom problematikom i potencijalima organizovali smo predavanje sa planinarskim vodičem Dušanom Tomićem koji je prvo upoznao grupu sa načinima planinarenja kroz Frušku goru, o ekološkim postulatima i problemom koji utiču kako na zemljište tako i na šume Fruške gore. Dušan Tomić je kao vodič proveo grupu studenata i profesora na teren Fruške gore. Povezujući nekadašnje markacione oznake koji su se koristile za beleženje kretanja planinara kroz Frušku goru, kao i za beleženje važnih lokacijskih tačaka tokom pešačkih ruta, svesni značajnih promena i u ekološkoj svesti i stvarnih promena na lokalitetu Nacionalnog parka tokom određenog vremenskog perioda, studenti i profesori pokrenuli su inicijativu trasiranja rute, markacije i izrade pečata sa idejom prezentacije vizuelnih poruka koje se odnose na ekološku svest čoveka prema prirodi. Takođe rutom smo povezali i značajne tačke koje oslikavaju različite istorijske i društvene kontekste prisutne na Fruškoj gori.

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Croporation

Croporation

Croporation je Ad hoc grupa osnovana 2001. god. od strane likovnih umetnika Dragana Živančevića i Miloša Vujanovića sa idejom da se istraže mogućnosti crteža velikih dimenzija, segledivih isključivo iz vazduha. Nastala je serija crteža u žitnim poljima, velikih dimenzija, tokom maja 2001. godine, na lokacijama u okolini Odžaka, Sivca, Karavukova i Bača. Nastanak ovih crteža pratila je neviđena medijska euforija koja je kulminirala prilozima na TV dnevniku, Utisku nedelje i brojnim drugim televizijskim emisijama. Vest o misterioznim krugvima u žitu objavile su sve dnevne novine i brojni štampani mediji, kako kod nas tako i širom sveta. Realizacija crteža: Croporation (Dragan Živančević/Miloš Vujanović / Vladimir Rašković) Dizajn: Dragan Živančević Dokumentacija: fotografije Dragan Živančević, kamera: Vladan Joler

Dimenzije crteža po redosledu nastanka:

1. PUŽ, 120X50 m.
2. MLIN, 100X60 m.
3. MASLAČAK 100X70 m.
4. ČOBAN, 120X60 m.
5. POZDRAV 90X50 m. Nije dokumentovano, problem letenja u pograničnoj zoni.
6. DETELINA, 70X50 m. Nije dokumentovano, delimično realizovan crtež, prekinut zbog lovočuvara i milicije Novosadski 021 Radio, štampao je razglednicu „Pozdrav iz Vojvodine” sa motivom prvog i medijski najviše eksponiranog crteža u žitu (PUŽ).

Isti rad, uvršten je u izložbu „ANTITEZA, umetnost u Vojvodini na kraju XX i početkom XXI veka”, Muzeja savremene umetnosti Vojvodine, pod nazivom LAND ART VANZEMAJCI, 2001. Anonimni umetnik. Galerija „Izlog”, Odžaci, 12.06.-13.07.2001. Izložba „Jedan mogući pogled na krugove u žitu nadomak Odžaka”, Autori : Nebojša Milenković i Jaroslav Supek. Galerija „Zlatno Oko” 2002. Godine organizuje akciju i izložbu FAX art 2/3, gde su korišćeni motivi Croporation crteža u komunikaciji sa umetnicima širom sveta. Učesnik projekta: Dragan Živančević.

Autorski tekstovi:

1. „Samo nam još marsovci fale...” Dragan Živančević, NEW DEAL, časopis za poslovnu komunikaciju i primenjenu ekonomiju, Juli 2001. Br. 3, str. 32-33.
2. „Vizuelna komunikacija ili pista za vanzemaljce” Miloš Vujanović, Bulevar, 4. Avgust 2001. Br. 052 str. 42.

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Divčibarske oči

DIVČIBARSKE OČI

Projekat Divčibarske oči je Land Art predavanje te demnstracija rada na terenu.

Organizator: Azbukum, Centar za srpski jezik i kulturu, Novi Sad

Predavač po pozivu i koncept: Dragan Živančević

Mesto: Divcibare-Novi Sad

Realizovan rad: Divcibarske oči (2004)

Dimenzije: 50X40 m. Crtež u travi, obronci Divčibara u okolini Petnice, nastao u okviru letnje škole srpskog jezika ,Azbukum.

Realizacija rada: Dragan Živančević / Dragan Matić

Dokumentacija: fotografije, Dragan Živančević

**LEND ART U
VOJVODINI**

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA
Umetnost Zemlje

UMETNOST ZEMLJE

"Umetnost zemlje" je projekat Univerziteta u Novom Sadu, Akademije umetnosti, Studijska grupa za Nove likovne medije realiyovaan u Deliblatskoj peščari, Deliblato, naselje Čardak, 2011./ 2012.

Autor projekta: Dragan Živančević

Projekat zamišljen kao višeslojni inkluzioni proces uslovljen specifičnim socijalnim i geomorfološkim karakteristikama regije. Ovaj proces podrazumeva pre svega, rad u prirodnom ambijentu, tj. praktično- teorijsku nastavu umetnosti u prirodi, kroz specifičan način umetničkog izražavanja, Land-art.

**LEND ART U
VOJVODINI**

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Krug u žitu

KRUG U ŽITU

Krug u žitu ,Sombor, 2017.

Crtež kruga u žitnom polju, prečnik 40 m.

Krug u žitu izведен za potrebe klavirskog koncerta Mihajla Zurkovića na salašu Dida Hornjakov Salaš u okolini Sombora, organizacija „SOMUS“ iz Sombora.

Krugove izvodili Miloš Vujanović, Vladimir Rašković, Milan Drakulić.

Jedan od retkih primera gde se motiv iz Land art prakse nalazi kao utilitarna, naručena forma.

**LEND ART U
VOJVODINI**

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Lavirint

LAVIRINT

Projekat 2014. Lavirint, crtežu u žitu, prečnik 34 m.

Mesto: Turija, kod salaša Tatalović

Izvođači: Miloš Vujanović, Srđan Šarović, Ognjen Petrović, Igor Milošević.

Ono što je zanimljivo jeste da je crtež u žitu te godine bio uzet za znak Kobasicijade u Turiji i štampan je na majicama koje su se tamo prodavale.

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Panonski put umetnosti

PANONSKI PUT UMETNOSTI

Projekat „Panonski put umetnosti – osnaživanje saradnje i umrežavanje visokoobrazovnih institucija u polju umetnosti i ekologije“ teži da kroz intenzivanrad sa studentima dveju akademija podstakne kreativno istraživanje u domenu lend-arta povezujući ga sa osnovnim postulatima očuvanja životne sredine i zdravog života te da podstakne umrežavanje sa lokalnim zajednicama na čijoj teritoriji se sprovode projektnе aktivnosti. Osim dve uspešne umetničke radionice koje su održane tokom maja meseca u Baranji i Vojvodini i čije rezultate predstavljamo u ovom katalogu i na izložbi u Fabrici za preradu rečne ribe „Ribocentar“ u Apatinu, stalo nam je da istaknemo da su ukupni rezultati projekta ne samo ostvareni već i premašeni. „Osvanjanje“ lokaliteta studentskim lend-art radovima u Kopačkom ritu, Zlatnoj Gredi, Kneževim Vinogradima, Bilju, Baču i Apatinu dovelo je do značajnog podizanja kvaliteta saradnje sa navedenim opštinama i lokalnim akterima. Podrška koju je „Panonski put umetnosti“ dobio od tih lokalnih zajednica nije samo institucionalna. Entuzijazam, otvorenost i spremnost da se trajni lend-art radovi nastali na specifičnim lokalitetima održavaju u budućnosti, te da se pokrenu novi vidovi saradnje sa partnerskim opštinama bili su od presudnog značaja za uspeh projekta.

Veze uspostavljene sa navedenim opštinama, zatim između Parka prirode Kopački rit i Umjetničke akademije u Osijeku, između Pokrajinskog zavoda za zaštitu spomenika kulture, Vojvodinašuma i novosadske Akademije umetnosti idu u prilogu namerama, volji i želji obeju umetničkih ustanova da nastave Panonskim putem umetnosti ka novim međunarodnim projektima i umetničkim horizontima.

-

**LEND ART U
VOJVODINI**

LEND ART U VOJVODINI

SELEKCIJA SAKUPLJENIH RADOVA

Sine Qua Qua Non

LAKE FEST/SINE QUQ QUA NON

Projekat Lake Fest 2011 Land Art festival, jezero Krupac, Nikšić, Crna Gora.

Rad po pozivu organizatora, po ideji Dragana Živančevića

Autori skulpture: Dragan Živančević / Dragan Matić

Naziv: Sine Qua Qua Non

Dimenzije: 3,20 X 2,0 X 4,0 m. Plutajuća skulptura, stiropor, akrilik

Dokumentacija: fotografije i video, Dragan Živančević

Izložbe: Centar za kulturu, Nikšić, Glalerija Nikola I, 2012 , Muzej savremene umetnosti Vojvodine,

Čas anatomije mrtve prirode i društva, Multiflex, 2014

LEND ART U VOJVODINI

PREDAVANJE

Božidar Mandić/Porodica bistrih potoka

BOŽIDAR MANDIĆ/PORODICA BISTRIH POTOKA

Predavanje je održao umetnik Božidar Mandić, koji je obuhvatio domaću scenu umetnosti zemlje, naglašenu kroz konceptualnu scenu grupe Porodica bistroih potoka, KOD, Boš+Boš, zatim grupu Januar, Februar i Mart... Bazirajući se na autentičnosti ličnog iskustva kao aktera tog vremena, predstavio nam je dešavanje na našoj sceni počevši od šezdesetih godina dvadesetog veka, praksom koja se u to vreme prepliće sa radovima umetnika sa prostora bivše Jugoslavije.

IZLAZ

LEND ART U VOJVODINI

PREDAVANJE

Dušan Tomić

Predavanje Dušan Tomić /planinar

Kako bi smo studente što bolje upoznali sa teritorijom Fruške gore i njenom problematikom i potencijalima organizovali smo predavanje sa planinarskim vodičem Dušanom Tomićem koji je prvo upoznao grupu sa načinima planinarenja kroz Frušku goru, o ekološkim postulatima i problemom koji utiču kako na zemljište tako i na šume Fruške gore.

LEND ART U VOJVODINI

POSETA TERENU- FRUŠKA GORA

RADIONICA PEČATA INSPIRISANA PLANINARSKIM PEČATIMA

LEND ART U VOJVODINI

LEND ART U VOJVODINI

Istraživači:

redovni profesor Lidija Srebotnjak Prišić, redovni profesor Dragan Živančević, vanredni profesor Isidora Todorović,
viši stručni saradnik Ana Stefanović, saradnik u nastavi Marko Ubović

Učesnici projekta studenti Akademije umetnosti u Novom Sadu:

Mila Stojanović, Una Mladenović, Anastasija Komatina, Tamara Knežević , Alekса Mitrović,Sara Mladenović, Nađa Bačać, Dalia Koler, Maria Lingebland, Nataša Vučinović,Katia Vučković,Katarina Paunović, Gustav Jovanović, Ilja Simin, Lidija Đorđević, Tamara Knežević, Angelina Biskupljanin,Vladimir Janić

**LEND ART U
VOJVODINI**

ks. 11

CILJ:

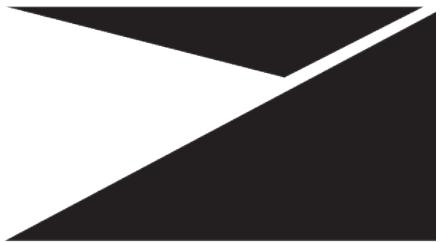

12 10'

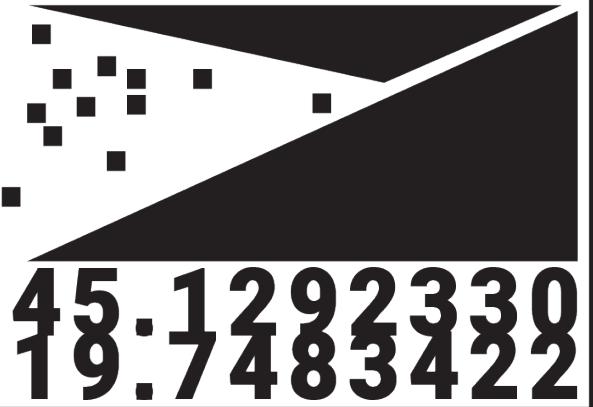
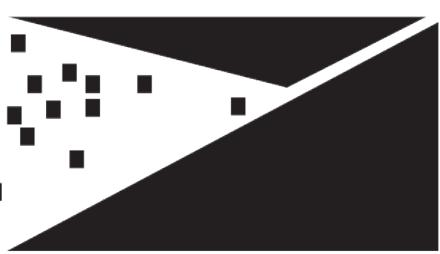

ЦРВЕНИ ЧОТ

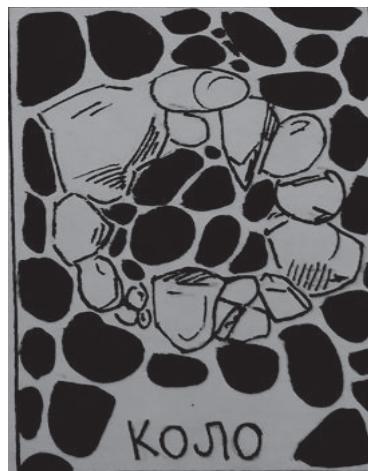
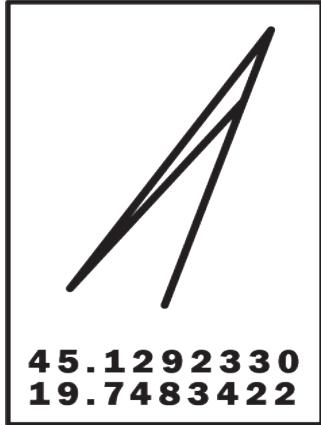
Jazak

Jazak

45.1292330
19.7483422

КОЈО

LEND ART U VOJVODINI

Korisni linkovi:

http://old.msuv.org/assets/media/publikacije/2016/2016_5_rakic_katalog-web.pdf

http://old.msuv.org/assets/media/publikaci-je/2015/2015-10_porodica-bistrih-potoka-web.pdf

<http://msuv.org/2012/12/31/primeri-nevidljive-umetnosti-digitalizacija-zbirke-konceptualne-umetnosti-msuv/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/o-nama/muzej-avangarde/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/kolekcija/umjetnici/laszlo-kerekes~pe4521/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/kolekcija/umjetnici/~pe4518/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/kolekcija/umjetnici/bogdanka-poznanovic~pe4567/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/kolekcija/umjetnici/~pe4518/>

<https://www.avantgarde-museum.com/hr/museum/kolekcija/umjetnici/slavko-matkovic~pe4544/>

LEND ART U VOJVODINI

kontakt projekta:

landartprojekat@gmail.com

**LEND ART U
VOJVODINI**

LEND ART U VOJVODINI

Selekcija mlađih autora

**LEND ART U
VOJVODINI**

Tatjana Jovancevic

Multidisciplinary artist practicing in site-specific interventions and works on paper.

Sanja Radusin Smiljanić

Intervencije u prirodnom okruženju

Krug od trske (snimak iz drona) / trska / 300 cm / 2018.

Krug od trske (detalj) / trska / 300 cm/ 2018.

Krug II (snimak iz drona) / trska / 300 cm / 2019.

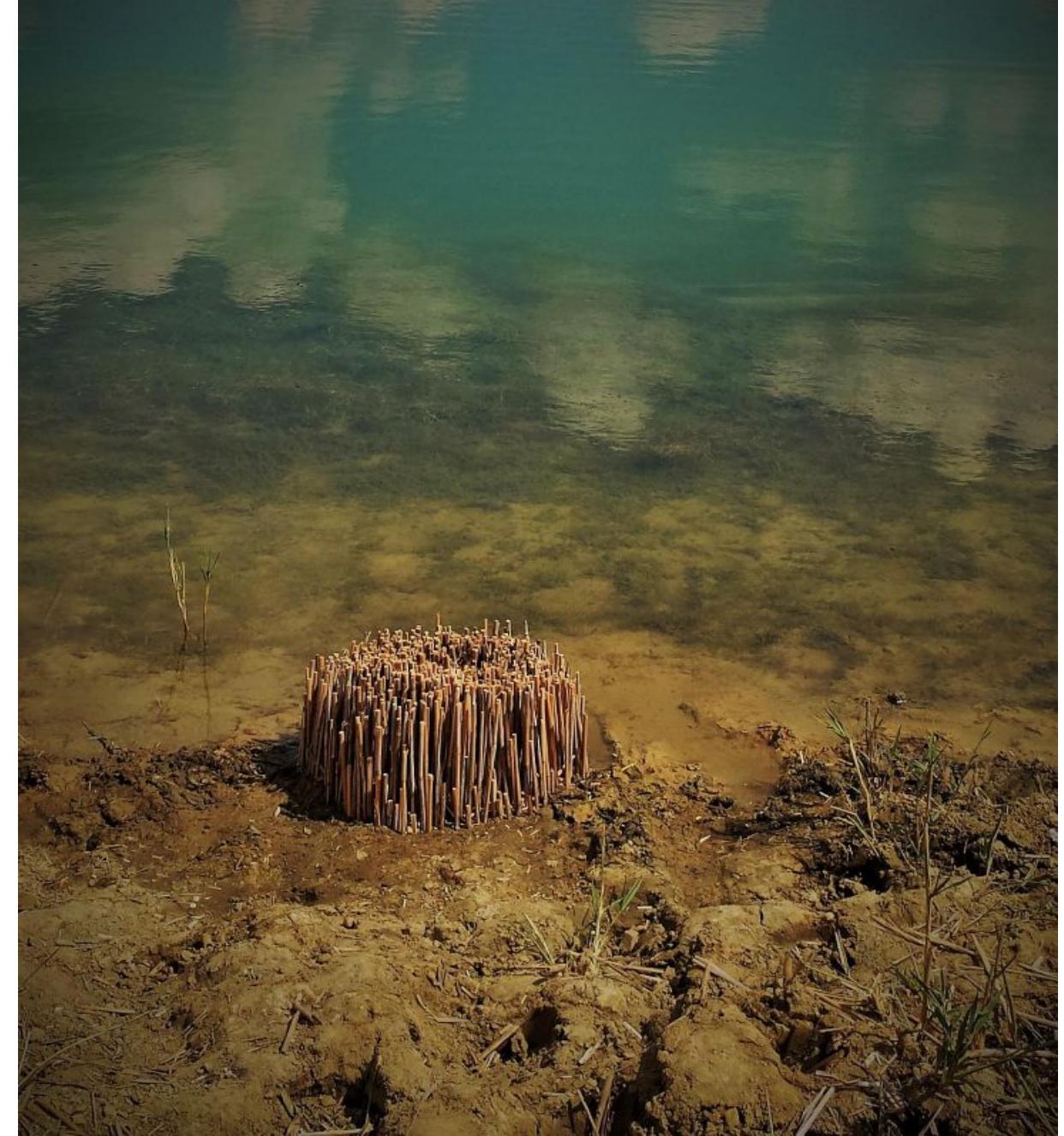
Krug II / trska / 300 cm / 2019.

Krug (snimak iz drona) / prah od terakote / 250 cm / 2019.

Krug (proces izrade,snimak iz drona) / prah od terakote / 250 cm / 2019.

Krug od trske II / trska / 50x20 cm / 2019.

Лопта од грана / пречник 60 цм / 2018.

Raspored / trska/ 100x100 cm / 2018.

Niz/ grane / 150 cm / 2017.

Krug u proleće / polen i latice cveća / 60 cm / 2020.

Krug od vinovog lišća (Jesen) / lišće vinove loze / 30 cm / 2017.

Tok / grane i žbun šipka / 5 m / 2017.

LEND ART U VOJVODINI

Studentski radovi

**LEND ART U
VOJVODINI**

LAND ART U VOJVODINI

Novi Likovni Mediji

Akademija umetnosti

Novi Sad

Tamara Knežević

Ideja je bila prikazati potencijal prirode u okruženju u kojem je ljudsko delovanje na bilo koji način oštetilo njeno primarno stanje. Zamisao se preuzima iz fenomena staklene bašte i taj princip prenosi se na kubus manjih dimenzija, čiji enterijer ispunjava zelenilo zasađeno u zauzetu površinu. Ova površina, jednog kvadratnog metra, pokušava svojim postojanjem izdvojiti se iz sredine, iako njeni osnovni elementi jesu biljke koje svakako karakterišu samo okruženje. Ipak, s obzirom na odabrane delove čiji je biodiverzitet propatio usled ljudskog zanemarivanja prirode, postojanje objekta ukazuje na prisutnu razliku koja se njegovim postavljanjem rada. Konstrukcija samog kubusa rađena je od bukve, sastoji se od dvanaest delova dužine od po jedan metar, praznine su prekrivene providnom PVC ceradom sa jednim otvorom. Zemlja sa raskopava, zaliva, đubri, a njenu unutrašnjost ispunjavaju sadnice biljaka. Lokacija je na teritoriji Fruške Gore, nije jasno precizirana, može funkcionišati na bilo kojem delu koji je trenutno pod nekom vrstom radova. Kubus se može iznova koristiti I prenosi sa lokacije na lokaciju, ostavljajući za sobom ono što je zaštićeno I proizvedeno.

BIOGRAFIJA

Tamara Knežević rođena je 2000. godine u Vrbasu, Srbija. Do 2015. godine živela je u Kucuri, svom rodnom mestu, koji napušta po završetku srednje škole u Novom Sadu. 2019. godine završila je srednju školu za dizajn „Bogdan Šuput“ sa diplomom dizajna enterijera I industrijskih proizvoda i iste godine upisuje studije. Sada je student Akademije umetnosti u Novom Sadu, na trećoj godini studija, na odseku za novomedijsku umetnost, usavršavajući svoja znanja i veštine u svim oblastima rada od likovne umetnosti poput crtanja i vajanja do videa, fotografije i drugih oblika savremene prakse. Svoj rad je izložila na grupnoj izložbi „Kućne vežbe“ Andree Palašti 2019. godine i asistirala na samostalnoj izložbi „Inside“ Ivane Jeremić 2021. u Galeriji BelArt u Novom Sadu.

Promišljanje na temu Land Arta

U bilo kojoj drugoj umetničkoj disciplini, bio to performans art ili sound art, nikada se nisam bavila ekološkim delom same ideje I izvedbe. Prosto to nije nešto što zelim da bude dominantno u mojim radovima, pa čak je I izvan moje komfor zone. Plaši me činjenica da radim nešto što je ekološki svesno, a samim tim što to nešto radim stvaram dodatni objekat koji će stvoriti još nešto na ovoj već prenatrpanoj planeti. Proces kojim pravim nešto, troši nešto čega nam je već manjka ili rezultat koji dobijem stvara otpad sa kojim ne znam kako da se nosim u pomenutom kontekstu. Toliko je kontradiktornosti koje su neizbežne da u samom startu pomisao na land art mi izaziva paniku I nelagodnost. Ne želim da oblikujem nešto što je priroda već oblikovala, niti želim da joj oduzmem deo forme, jer ne bih da remetim prirodno uspostavljen balans. I tako započinje moje promišljanje o land artu I ideji šta želim da radim tj. stvorim u pomenutom domenu. Zašto svest o ekologiji ne mogu da odvojam od land arta I da li land art prirodno sa sobom dovlači ovu odgovornost nisam sigurna, ali svakako da trenutno u mojoj glavi ide ruku pod ruku. Da li je u redu pobetić od ovoga I raditi nešto radi koncepta ili estetike, zatim ga postavljati u prirodnom okruženju? Poslati poruku kako smo mi ljudi paraziti postavljajući parazita da tu poruku prenese? Koja je alternativa svemu ovome?

Projekat: Land art u Vojvodini

Novi likovni mediji, Akademija umetnosti, Novi Sad

Ime i prezime autora: Mila Stojanović

Saradnici: Aleksa Mitrović i Una Mladenović

Opis rada:

Rad je zamišljen kao site-specific, vezan za mesto Jazak na Fruškoj gori. Polazna tačka je asocijacija sa rečju *jazmak*, koja ujedno označava i iskopano udubljenje i glagol *pisati*. Na to se nadovezuje i utisak koji ostavlja sama topografija mesta, kako ono izvire u uvali između dva brda i otvara se ka prostranoj ravnici. Odabran je proplanak ($45^{\circ}07'45.4"N$ $19^{\circ}44'53.9"E$) nedaleko od sela sa namerom da se upiše jedna trugaona iskopina dužine pet metara, a najveće dubine od jednog metra. Vrh trougla usečen je u brdo, gde je iskopina najdublja, i on se postepeno otvara ka pejzažu, prema najširem delu trougaone osnove od dva i po metra. Iako bi se prvobitno videla sirova zemlja koja bi vizuelno isticala udubljenu formu, rad će se vremenom, kako ga zelenilo bude prekrivalo, stopiti sa okolinom. Ove situacije doprinose promenljivoj prirodi rada.

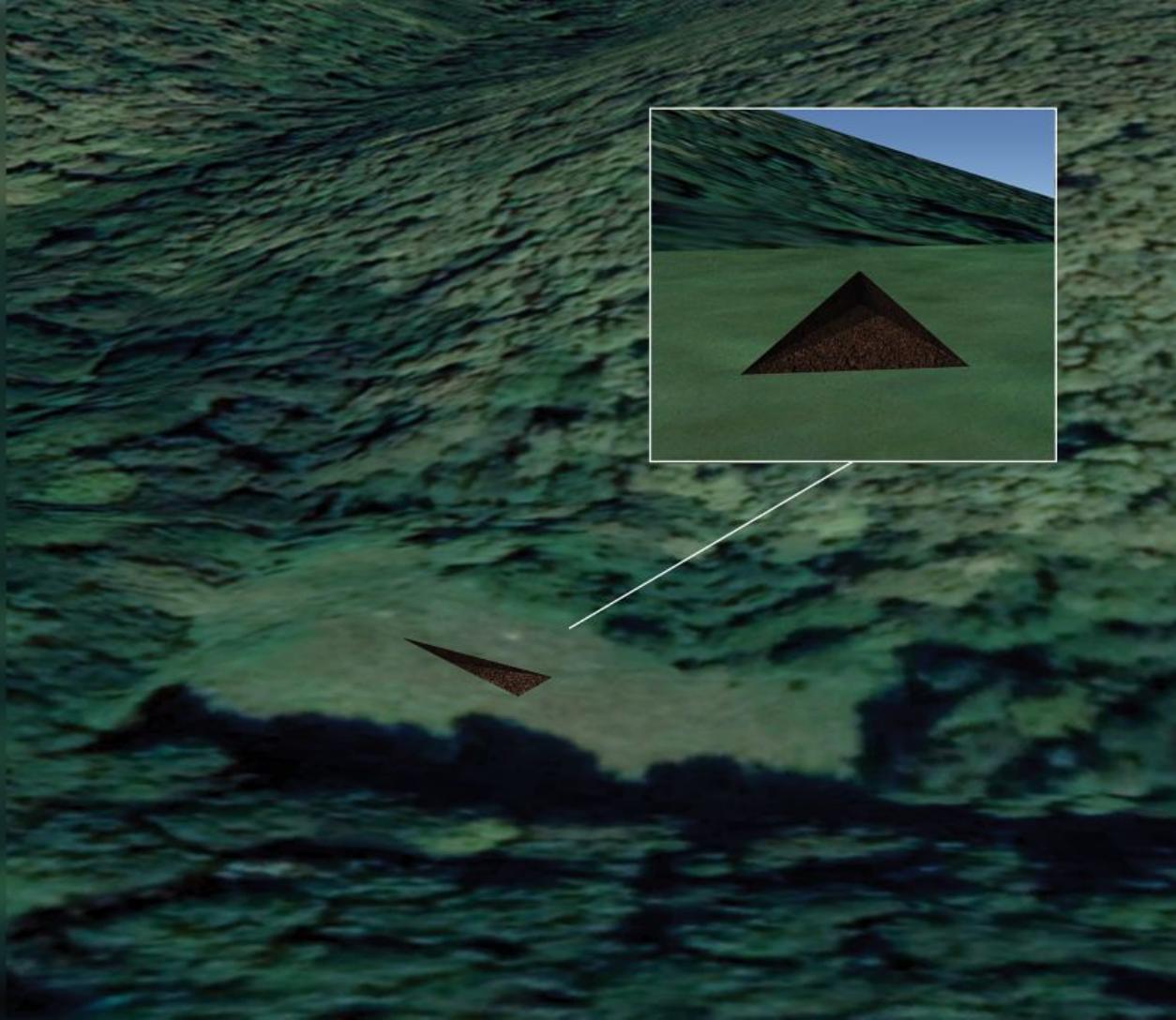
Za realizaciju potrebno je: 3 ašova (3,600din), 3 lopate (4,500din), 3 para rukavica (960din), kanap juteni (180din). Zbog moguće nepristupačnosti terena, u slučaju da kolica (3x5,700din) nije moguće upotrebiti, biće potrebno 10 džakova za šut (500din).

Kratka biografija autorke:

Mila Stojanović, rođena u Kotoru 1999. godine, studentkinja je treće godine Novih likovnih medija u okviru Departmana likovnih umetnosti na Akademiji umetnosti u Novom Sadu.

Trenutno istražuje fenomen reči i jezika kroz višemedijski izraz. Aktivna je i u polju ekološki orijentisanih umetničkih praksi. Članica je Šok Zadruge, kao i nezavisne nehijerarhijske obrazovne platforme i radne grupe *Diskusije*.

45° 7'45.41"N
19°44'54.00"E

Projekat: Land art u vojvodini

Novi likovni mediji, Akademija umetnosti, Novi Sad

Autorka rada: Una Mladenović

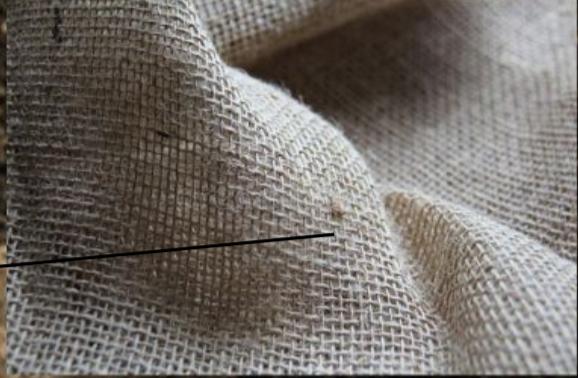
Opis rada: Rad je osmišljen kao instalacija na Fruškoj gori, u nespecifikovanom šumovitom predelu pored staze. Instalacija se sastoji od drvenog trpezarijskog stola, pokrivenog stolnjakom od neinvazivnog materijala (jute) koji se degradira u prirodi, dok je na stolu postavljena „gozba“ od različitih jela napravljenih od blata i ostalih materijala nađenih u šumi. Hrana bi bila smeštena u zemljanje posude (različito od vežbe koju sam izvela u formi piknika koristeći posude iz kuće).

Proces rada bi se sastojao od nameštanja stola i spremanja hrane, koja je inspirisana dečijom igrom pravljenja pita od blata ali i meditativnim sakupljanjem materijala kroz šumu. Gotov rad, u formi švedskog stola, namenjen je da evocira osećaj gostoprимstva, izobilja i dobrodošlice u „dom“ kod posetioca Fruške gore, iako bi ta hrana odstupala od fundamentalnog čina negovanja sebe, jer bi bila vidno nejestiva. Rad bi ostao na toj lokaciji zbog biodegradirajuće prirode materijala koji se u njemu koriste.

Neophodan materijal za rad: Prost drveni trpezarijski sto dugačak 2.5m (po mogućnosti sklopiv i polovan, cena do 5000din), 3m jute za stolnjak (2100din), zemljane/glinene posude (polovne/ sa najlon pijace, ukupno do 1000din).

Kratka biografija autorke: Una Mladenović je student završne godine osnovih studija novih likovnih medija na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, poreklom iz Niša gde je završila slikarski smer u umetničkoj školi. Una najviše istražuje kroz formu fotografije i instalacije sa ličnim interesovanjem za ambijent i prostor.

Skica stola u šumi

Vežba kod kuće u formi piknika:

Jelovnik

Land Art u Vojvodini jeste arhiviranje radova umetnika i njihovih “Land art” projekata na području Vojvodine.

Dela land-arta su po svojim dimenzijama ogromna i često su iziskivala velike radove, i ne mogu se izlagati u galerijama i muzejima jer nisu transportabilna. Taj ko je želeo da vidi ova dela morao je da ode do njih. Ova dela se ne izlažu u parkovima i pejzažu i ona ne upotrebljavaju pejzaže kao pozadinu u koju se uklapaju već sama postaju pejzaži.

Što se tiče mog istraživanja za ukrašavanje pejzaža Vojvodine, sama ideja jeste konekcija i spajanje prirode i umetničkog dela bez nekog velikog narušavanja balansa.

Luminescence

Luminescence ili luminiscencija je emisija svetlosti od strane određenih materijala kada su relativno hladni. To je u suprotnosti sa svetlošću koja se emituje iz užarenih tela, kao što su zapaljeno drvo ili ugalj, rastopljeno gvožđe i žica zagrejana električnom strujom.

Fotoluminiscencija je proces u kome molekul absorbuje foton u vidljivom regionu, pobuđujući jedan od njegovih elektrona u više elektronsko pobuđeno stanje, a zatim zrači foton dok se elektron vraća u stanje niže energije. Ideja projekta jeste luminisciranje planinarskih puteva u parku ‘Fruška Gora’. Pored svog efikasnog aspekta u pronalaženju glavnog puta (kako se planinari ne bi izgubili) takodje dobija na svojoj unikatnoj i estetskoj vrednosti.

Dok pored luminiscencije i fotoluminiscencije kao potencijalni rešenja možemo uzeti u obzir i **bioluminescenciju** kao jedno artifijalno ali donekle prirodno rešenje koje ne bi škodilo flori i fauni parka. Većina bioluminiscenčnih organizama, uključujući svitce, dobijaju svoj sjaj od hemijske reakcije između enzima luciferaze i molekula zvanog luciferin. Naučnici su ranije pokušavali da ponovo stvore efekat u biljkama: 1980-ih, istraživači su dodali gen za luciferazu svitca u ćelije biljaka duvana. Ali biljke uzgajane iz tih ćelija nisu proizvodile luciferin i bilo im je potrebno eksterno prskanje u tečnom obliku samo da bi dale slab, privremeni sjaj. Inženjeri MIT-a su napravili kritičan prvi korak ka ostvarenju te vizije.(2017) Ugrađivanjem

specijalizovanih nanočestica u listove biljke potočarke, naveli su biljke da daju prigušeno svetlo skoro četiri sata. Veruju da će, uz dalju optimizaciju, takve biljke jednog dana biti dovoljno svetle da osvetle radni prostor. Potencijalno razvivši i druge biljke. Rani naporovi istraživača na početku projekta dali su biljke koje su mogle da sijaju oko 45 minuta, što su od tada poboljšali na 3,5 sata (danas do 10 sati!). Svetlost koju generiše jedna sadnica potočarke od 10 centimetara trenutno iznosi oko hiljaditi deo količine potrebne za čitanje, ali istraživači veruju da mogu da povećaju emitovano svetlo, kao i trajanje svetlosti. Ova tehnologija bi se takođe mogla koristiti za obezbeđivanje unutrašnjeg osvetljenja niskog intenziteta ili za transformaciju drveća u uličnu rasvetu sa sopstvenim napajanjem, kažu istraživači.

Cena jedne biljke 2010 godine bila je 300 dolara, dok je danas 30.

Luminiscencija široka oko 182,88cm(1m) i dugačka 10058.4cm(100m) košta otprilike 31.000 dolara.(2016)

Danas opremanje kilometra luminiscentnom bojom košta oko 5.000 evra, dok bi elektrifikacija iste duljine koštala između 200.000 i 400.000 evra!

Kratka biografija umetnice

Anastasija Komatina rođena u Beranama, Crna Gora 1999 godine. Odrasla i školovana je u Srbiji, Niš.

Edukacija/Portfolio/CV

Završila je Srednju građevinsku školu 'Neimar' u Nišu (2018) i upisala Akademiju umetnosti u Novom Sadu. Smer novi likovni mediji.

Ona je kreativan i inovativan student sa iskustvom u digitalnoj umetnosti, fotografiji, umetnosti performansa, videa. Eksperimentiše u svim vrstama medija i različitim temama, zainteresovana je za multimedijalne aspekte svojih studija novih likovnih medija. Njeni talenti su se razvijali i menjali tokom godina kako je sticala sve više iskustva, komunikacijskih veština i dobrog kreativnog razumevanja. Neki od radova na kojima je sarađivala i pohađala je Dagmar I.

Glausnitzer-Smith- CRUCIAL SILLS Performance Workshop 01 -05. aprila 2019. sa grupnom izložbom u performansu kao i Joana Kuiroga Workshop „Fermento“ (25-30.11.2018) koja je bila biolokaciona umetnička saradnja sa njenim vršnjacima. „Sofru“ izložbu teme sećanja, osećaja nostalгије pomešanim sa instalacijom pravljenom od reciklacionog materijala kao i eko-friendly (12.12.2019) kao i nastavni momenat flajera apstraktne umetnosti, uputstva napravljenih za publiku.

Opis razloga za učešće u projektu 'Land Art'

Kao umetnica novih likovnih medija, temi land art-a pristupam sa istraživačkim iskustvom, kao i motivacijom za doprinos i razvoj snažnog umetničkog dela u dobroj komunikaciji i saradnji s drugima. Glavni cilj je da se istakne turizam, kao i lokalna pitanja poput flore, faune, konzumiranja električne energije, značaja umetnosti kao i korist samog dela. Rad je efikasan sa rasvetom koju bi stvorio ali takodje ne narušava mir parka i njegovih stanovnika koliko bi električna rasveta, već stvara ambijent. Pored toga komuniciranje sa drugim umetnicima i "ne" umetnicima za saradnju i istraživanje je važno i verujem da će doprineti kvalitetu rada u celini. Verujem da bi izlaganje mojim umetničkim delima doprinelo svesti ljudi i izazvalo potencijalnu promenu u njihovom svakodnevnom životu kao i načinu razmišljanja.

Opis načina rada

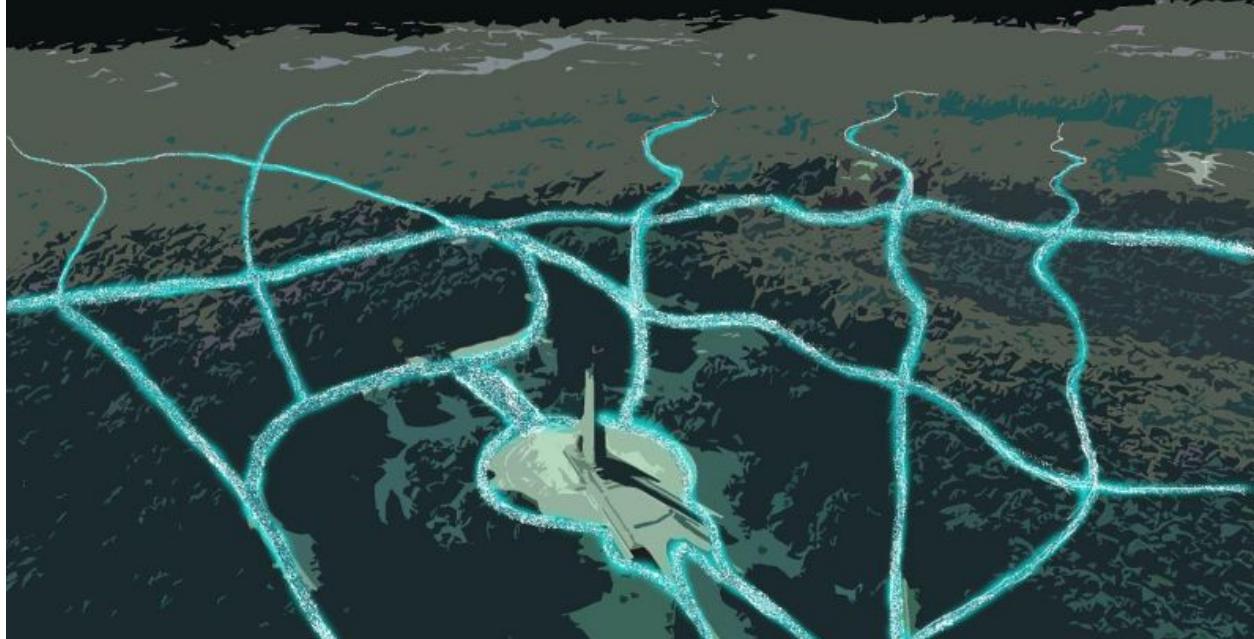
Pored mog prethodnog interesovanja u eko-friendly umetnost moje iskustvo iz Srednje građevinske Škole kao i Akademsko iskustvo mi omogućavaju dobru kombinaciju razumevanja i pripreme za rad poput Lend Art-a Vojvodine. Moj pristup je adekvatno istraživanje a potom plan i realizacija projekta na najefikasniji način.

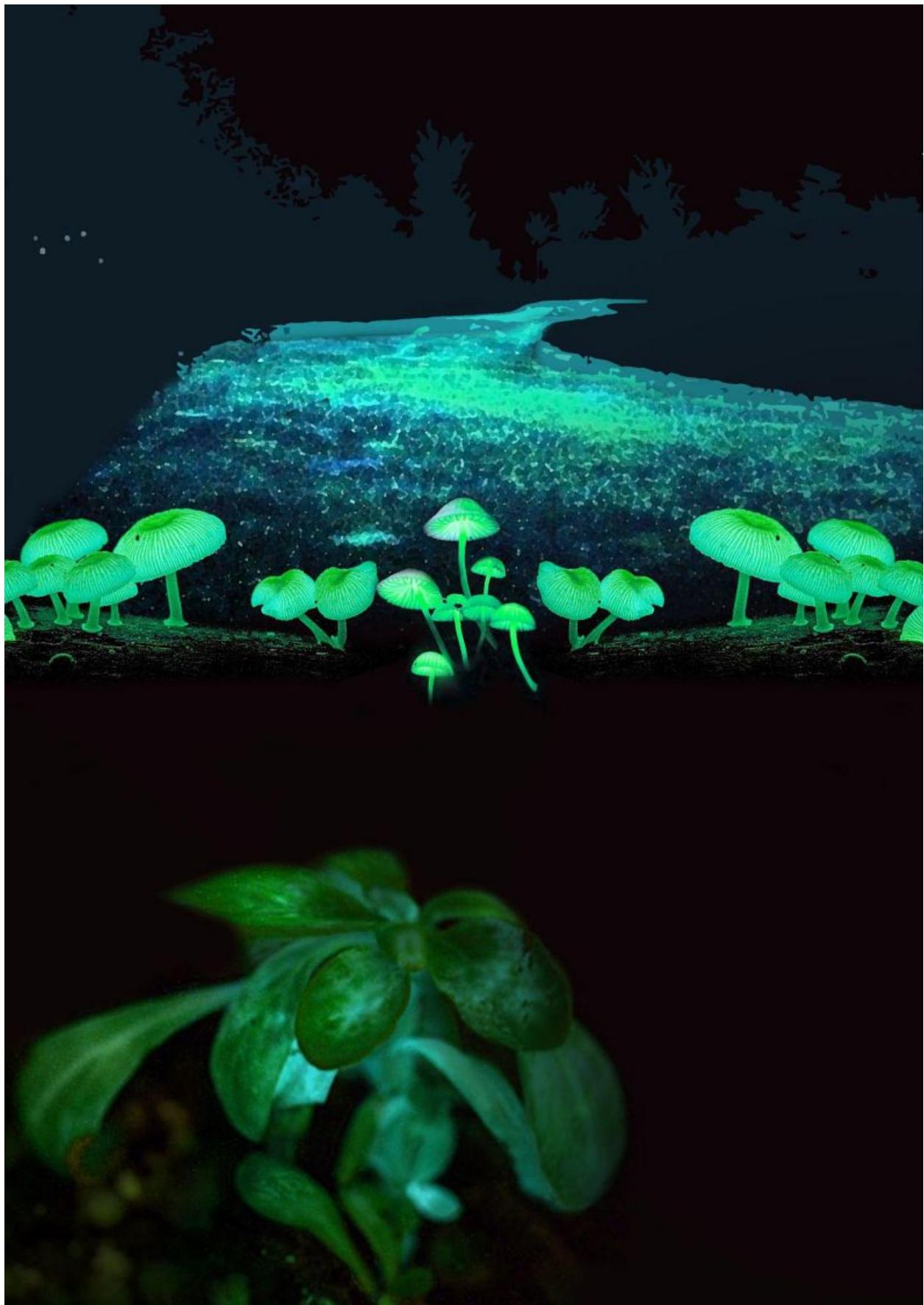
Email:anastasijak.komatina@gmail.com

HOW IS LIGHT EMITTED?

It takes just a few minutes of exposure to other sources of light, either natural or artificial, for photoluminescent lights to fully charge. They can then emit light for prolonged periods of time no electricity needed.

If there are no other sources of light, the photoluminescent material will come to life, creating new emotion-evoking spaces, as well as highly-effective security applications.

Projekat: Land art u Vojvodini
Novi likovni mediji, Akademija umetnosti, Novi Sad

Autor:

Aleksa Mitrović, u saradnji sa Milom Stojanović i Unom Mladenović

Opis rada:

Osnovni element rada je snežna staza formirana na zaleđenom jezeru Popovica, na Fruškoj gori. Skicom predložena staza osmišljena je na osnovu iskustva autora u toku šetnje na samom jezeru i u njegovoј okolini. Stazu čini jedna osnovna zakriviljena površina koja povezuje dva spusta do jezera, istovremeno i dve njegove obale, široka 2,5 metara, a na nju se nadovezuju dve uže staze. Jedna od njih vodi do tačke blizu male plaže na južnoj strani jezera, ona je širine 2,25 m, a druga, do tačke blizu zapadne obale, ona je široka 2 m. Oblik staze je osmišljen tako da sadrži princip grananja koji je autor uočio u okolini jezera. Širina staze je osmišljena tako da omogućava mimoilaženje učesnika tokom izvedbe rada. Paralelno sa formiranjem snežne staze traje i uklanjanje snežnog pokrivača sa ostatka jezera kako bi bila otkrivena zaleđena površina jezera, vizuelno bogata fizičkim karakteristikama samog leda i opalim lišćem.

Neophodni uslovi, oprema i alati za izvedbu rada:

uslovi: za izvedbu rada i bezbednost tokom rada neophodna je temperatura vazduha ispod 0 stepeni Celzijusa, debljina ledenog pokrivača od 20 cm, snežni pokrivač od oko 20 cm i pratnja od 3 osobe

oprema i alati: užad dužine 20 metara (3 kom.) - 11,550 rsd, zimske zaštitne rukavice (3 kom.) – 5,150 rsd, aluminijumske lopate za sneg (3 kom.) – 7,500 rsd, drvene drške sa navojem (3 kom.) - 560 rsd, sobne četke sa prirodnom dlakom (3 kom.) – 7,680 rsd, akumulatorska bušilica – 3,800 rsd, burgija O10X600mm HSS produžena, za drvo – 450 rsd

ukupno: 36,690 rsd

Kratka biografija autora:

Aleksa Mitrović je student osnovnih akademskih studija na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, na studijskom programu Likovne umetnosti, u okviru modula slikarstvo. Njegovo studiranje tamo je otpočelo 2018. godine, a sada je student 4. godine. Aleksa radi u medijima slike, crteža i stvara novomedijsku umetnost. Njegovi radovi su bili deo više grupnih izložbi. Član je nehijerarhijske nezavisne obrazovne platforme i radne grupe *Diskusije*, kojoj aktivno doprinosi od 2020. godine.

Дигитална скица на фотографији са Поповичког језера
поглед са севера

Поповичко језеро

Легенда:

лед

снег

локална вегетација